

Fremfærdsprojekt: Styrket inddragelse af den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension i folkeskolen

Baggrund

Der er behov for at udvikle en stærkere praksis i forhold til inddragelse af den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension i folkeskolens fag og i skolen som et hele. Der eksisterer i dag mange erfaringer med at arbejde praksisnært og anvendelsesorienteret i skolen, men der udestår en mere grundlæggende og systematisk indsamling af viden og generaliserbare erfaringer samt en mere grundlæggende udvikling af denne dimension, som en metode til at gå fra teori til praksis. Der mangler et argumenteret afsæt til at drøfte, hvad praksisnært og anvendelsesorienteret undervisning i folkeskolens fag er, og hvad det kræver.

Det teoretiske og forskningsbaserede afsæt

Et af pejlemærkerne fra arbejdsgruppen for udskoling, som afgav sin afrapportering i marts 2016, er en øget variation og anvendelsesorientering i udskolingens undervisning. Dette begrundes bl.a. med, at det er vigtigt at understøtte varieret og anvendelsesorienteret undervisning i udskoling, både i undervisningen i de enkelte fag og i den understøttende undervisning, så alle elever motiveres og får lyst til at lære. Undervisningen i grundskolen – herunder i udskoling - skal bidrage til at give eleverne et kendskab til det omgivende samfund og opnå konkret viden og praktisk erfaring med, hvad det, de lærer i skolen, skal bruges til og om hvilke uddannelser og jobmuligheder, der er relevante i forhold til elevernes kompetencer, evner og motivation. (Arbejdsgruppen for udskoling, 2016)

Dette støttes af konklusionerne fra Notat om resultater af forskning i erhvervsuddannelserne, hvor det fremhæves at den praksisorienterede undervisning i erhvervsuddannelses regi indvirker positivt på elevernes motivation til at lære. (Rump og Aarkrog, 2013-2016)

I en EVA-rapport fra 2015 fremhæver nogle af de interviewede lærere, at det ikke har været en del af deres praksis at tænke i fx anvendelsesorienteret eller praksisorienteret undervisning. Det betyder bl.a., at de savner inspiration til, hvordan de skal tilrettelægge sådanne forløb. (EVA, 2015)

Formål og projektets resultater

Projektet skal afdække de didaktiske muligheder, der er i at tilrettelægge undervisning i alle folkeskolens fag praksisnært og anvendelsesorienteret. Herunder at styrke arbejdet i fagene med at udvikle både elevernes boglige- og praktiske kompetencer, samt sætte fokus på disse forskellige kompetenceområder og sammenhængen mellem dem. Projektet inddrager desuden afdækning af, hvordan den

understøttende undervisning og den åbne skole kan bidrage til at styrke den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension i undervisningen,

Formålet med projektet er at udarbejde et overblik over viden og erfaringer med inddragelse af den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension i folkeskolens fag og i skolen som et hele for at kunne støtte, at denne dimension styrkes.

Det er i denne sammenhæng centralt, at den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension understøtter og styrker elevernes faglighed og forståelse af anvendeligheden af det pågældende fag. Der skal i denne sammenhæng være fokus på elevernes perspektiv. Desuden skal projektet komme med anbefalinger til eventuelle indsatser og kommende forsøgs- og udviklingsarbejder.

Projektets indhold

Projektet består af en indsamling af erfaringer, herunder både praktiske og forskningsmæssige, i forhold til arbejdet med den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension i folkeskolens undervisning. Fokus skal her være på at indsamle erfaringer med bl.a. praktisk/kreativ undervisning/undervisningsforløb, "gøre-mål", mv., ligesom projektet også skal undersøge internationale erfaringer med praksisnært og anvendelsesorienteret undersøges. Projektet skal afdække, hvilke fag der har en god tradition for arbejdet med det anvendelsesorienterede, og i hvilke fag denne dimension er mindre udbredt.

Konkret skal dette gennemføres af en til to forskere/konsulenter, som indsamler viden samt forpligter sig på at bidrage til at formidle viden til skoler og kommuner.

Projektet skal danne et videns- og erfaringsgrundlag, der kan bruges som afsæt for et større udviklingsprojekt. Formålet med udviklingsprojektet er at udarbejde viden om og metoder til arbejdet med den praksisnære og anvendelsesorienterede tilgang for kommunale og lokale indsatser på området. Projektet skal endvidere indeholde indledende overvejelser om, hvordan elevernes udbytte af anvendelsesorienteret og praksisnær undervisning kan evalueres - herunder hvordan prøver og test kan udformes, så også praksiskompetencer indgår og ikke kun boglige færdigheder.

Projektet skal have blik for at inddrage både skoler og kommuner (praktikere), professionshøjskoler og forskere ved universiteter mv.

Målgruppe

Projektets resultater er målrettet skoler og kommuner. Det er dog vigtigt at understrege, at den viden og de erfaringer, som indsamles som del af projektet skal kunne anvendes i forhold til alle børn i skolen. Projektet er således ikke begrænset til en mindre gruppe elever, herunder udsatte, drenge eller bestemte klassetrin.

Styring og organisering

Projektet styres og organiseres i et samarbejde mellem KL og DLF.

Projektets projektledere er

- Jørn Højer, DLF
- Freya Sloth Hansen, KL

Projektets gennemføres af en til to eksterne partnere med tilknytning til forskningsverden, som projektets parter i fællesskab har udpeget. Hertil kommer, at styregruppen for Fremfærd Børn løbende orienteres om projektet og får mulighed for at kommentere projektet.

Projektets aktiviteter og resultater

Projektets hovedaktiviteter er:

- Indsamling af praktiske og forskningsmæssige erfaringer og viden, herunder også international viden, om arbejdet med den praksisnære og anvendelsesorienterede dimension i folkeskolens undervisning, herunder også evaluering af et sådant arbejde.
- Videnspredning og inspiration til kommuner og skoler.

Formidling og spredning af resultater

Der lægges op til, at dette projekt vil kunne bruges som afsæt til en systematisk afprøvning af praksisnær og anvendelsesorienteret undervisning, evt. også i regi af Fremfærd. Projektets resultater vil endvidere blive formidlet og spredt bl.a. i forbindelse med KL's opfølgning på udspillet "Godt på vej – mod uddannelse og job" fra juni 2017.

Endvidere vil resultaterne kunne indgå i forbindelse med konferencer mv.

Evaluering af projektet

Evalueringen gennemføres af projektledelsen. Evalueringen skal forholde sig til, hvorvidt projektets formål er realiseret, herunder til sammenhængen mellem nærværende projektbeskrivelse og realiseringen af projektet. Evalueringen vil leve op til kravene for en almindelig partsevaluering

Litteratur

Arbejdsgruppen for udskolingen, 2016

Rump og Aarkrog, 2013-2016

EVA, 2015